

A Pécsi Ítéltábla a dr. Ujvári Sándor Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (címe)felperesnek - a dr. Cseresnyés Zsolt ügyvéd által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Zala Megyei Bíróságon indított perében a 2011. szeptember 26. napján kelt 6.P.21.737/2010/33. sorszámú ítélet ellen a felperes részéről 34. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja, és az alperest terhelő marasztalás összegét 1.565.980 (egymillió-ötszázhatvanötezer-kilencszáznolcvan) forintra felemeli.

Mellőzi a felperesnek elsőfokú perköltségben történt marasztalását, és az alperest kötelezi, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 95.000 (kilencvenötezer) forint elsőfokú eljárásban felmerült költséget.

A felperes keresetét ezt meghaladóan tekinti elutasítottnak.

A felperes által az államnak fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 56.000 (ötvenhatezer) forintra leszállítja, míg az alperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 94.000 (kilencvennégyezer) forintra felemeli.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 45.000 (negyvenötezer) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget.

Kötelezi a feleket, hogy fizessenek meg az államnak a felperes 180.000 (száznolcvanezer) forint, az alperes 90.000 (kilencvenezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint 2007. október 17. napján T.A. az XXX-000 forgalmi rendszámú P típusú tehergépkocsival Z város belterületén haladt. Balra kanyarodása során - figyelmetlensége miatt - nem észlelte, hogy a felperes az általa vezetett, 63-76 km/h sebességgel haladó YYY-000 forgalmi rendszámú motorkerékpárral megkezdte gépjárműve előzését. A tehergépkocsi vezetőjének balra kanyarodási szándékát látva a felperes azonnal fékezni kezdett, a balesetet azonban nem tudta elkerülni.

A baleset következtében a felperes a jobb kezén az orsócsont csuklóizületi végének ficammal kísért törését, mellkas zúzódást, bordatörést, a jobb alsó végtagon kiterjedt lágyrész sérülést, illetve bal heréjének zúzódását szenvedte el. A konzervatív kezelés ellenére bal heréje sorvadt, amelyet műtéti úton eltávolítottak. A felperes jobb csuklóizülete mozgásában korlátozottá vált, terhelhetősége csökkent, a bal here eltávolítása a nemzőképesség csökkenésével járt. A baleset után a felperesnél poszttraumás személyiségváltozás, diszharmonikus személyiség alakult ki, a baleset óta zárkózottabb lett, baráti kapcsolatai meglazultak. A csuklóizület sérülése munkavégzésében korlátozza, a fizikai erő kifejtésével fájdalommal jár számára.

A Z Bíróság a 2008. december 2. napján kelt és ugyanakkor jogerőre emelkedett 5.B.245/2008/19. sorszámu ítéletével T.A. bűnösségét közúti baleset okozásának vétségében megállapította.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság a peren kívül megfizetett 2.500.000 forint nem vagyoni kártérítést meghaladóan további 4.500.000 forint nem vagyoni kártérítésben marasztalja az alperest, illetve kötelezze a közlekedési baleset során elszenvedett vagyoni kárai megtérítésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletével 65.980 forint megfizetése kötelezte az alperest. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, és marasztalta a felperest az elsőfokú eljárás költségeiben. Az elsőfokú bíróság a büntetőeljárásban beszerzett igazságügyi gépjárműszakértői vélemények alapján - elfogadva az alperesnek a kárrendezés során e körben kialakított álláspontját - a károkozóra terhesebb 30-70%-os közrehatást állapított meg. Ezt az igazságügyi gépjárműszakértőknek arra az egybehangzó megállapítására alapította, amely szerint a motorkerékpáros 50 km/órás sebessége és lassító fékezés esetén a baleset elkerülhető lett volna. A felperes baleset során sérült ruházata és egyéb használati tárgyai tekintetében a kármegosztás fenti arányát szem előtt tartva az alperest 59.780 forint megfizetésére kötelezte, míg a kórházi látogatások költségeként 6.200 forintban marasztalta. A nem vagyoni kártérítés összegének megállapításakor hangsúlyozottan vette figyelembe a nemzőképesség csökkenését, a jobb csuklóizület mozgáskorlátozottságát, illetőleg a felperesnél kialakult poszttraumás személyiségváltozást. Értékelte, hogy a baleseti sérülés a felperest munkájában korlátozza, tartós párkapcsolata a baleset óta nem volt, családalapításra pedig nem gondolhat, miután nemzőképessége gyakorlatilag megszűnt. Az elsőfokú bíróság azonban úgy ítélte meg, hogy a felperes által elszenvedett sérelmek

kompenzálására a peren kívül megfizetett 2.500.000 forint nem vagyoni kártérítés elegendő, ezért 65.980 forint vagyoni kártérítésben történt marasztalást meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása érdekében a felperes fellebbezett. A fellebbezési tárgyaláson módosított fellebbezésében kérte, hogy a másodfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés megfizetésére irányuló részében keresetét maradéktalanul teljesítve az alperest 4.500.000 forint megfizetésére kötelezze. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazott kármegosztást, ugyanis a balesetet az XXX-000 forgalmi rendszámú P típusú tehergépkocsit vezető T.A. idézte elő. A szakértői vélemények minden egyéb megállapítása, és erre figyelemmel az elsőfokú bíróságnak a közrehatással kapcsolatosan elfoglalt jogi álláspontja is csak feltételezéseken alapul. Tévesnek találta az elsőfokú bíróság által a nem vagyoni kártérítés megállapítása során követett módszert. Az elsőfokú bíróság ugyanis álláspontja szerint nem határozta meg számszerűen az őt ért nem vagyoni kárt, nem állapította meg, hogy az egész életét negatív irányban befolyásoló nemzőképeség elvesztése számszakilag milyen összegű nem vagyoni kártérítéssel kompenzálható. Ennek hiányában pedig a felperes nincsen abban a helyzetben, hogy bármihez is viszonyítsa az alperes által részére megfizetett nem vagyoni kártérítés összegét. Az elsőfokú bíróság ezáltal az eljárási szabályokat és indokolási kötelezettségét is megsértette. Kizárólag a kármegosztás alkalmazására figyelemmel vitatta az elsőfokú bíróság által megítélt vagyoni károk összegét.

A fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság által egyébként helyesen megállapított tényállást a másodfokú bíróság mindössze azzal egészíti ki, hogy a felperes dominánsan a jobb kezét használja, továbbá a közlekedési baleset időpontjában huszonhárom éves volt.

A tényállás fenti kiegészítése ellenére is a másodfokú bíróság nagyobb részben egyetértett az elsőfokú bíróság által levont jogi következtetésekkel.

Az elsőfokú bíróság az XXX-000 forgalmi rendszámú P típusú tehergépkocsit vezető T.A-val szemben folytatott büntetőeljárásban beszerzett gépjárműszakértői vélemények alapján helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a balesetben a felperes közreható magatartása is megállapítható. Bár a két szakértői vélemény a felperes által vezetett motorkerékpár baleset előtti haladási sebességét részben eltérően állapította meg, mind a két szakértői vélemény egyező volt abban a tekintetben, hogy a KRESZ 26.§-a (1) bekezdés a/ pontjának IV. fordulatában meghatározott 50 km/óra sebességet a felperes túllépte, továbbá a megengedett sebesség mellett a baleset elkerülhető lett volna, vagy legalábbis a károk mértéke csökkenthető lett volna. Amennyiben tehát a felperes a megengedett sebességgel halad, a baleset vagy nem következik be, vagy pedig a károsodás mértéke kisebb lesz, így közreható magatartása az elsőfokú bíróság által meghatározott mértékben a bekövetkezett balesetben fennáll. A szakértői vélemények egyébként nem feltételezéseket fogalmaztak meg, hanem a helyszínrajzok adatai, a helyszínen

talált anyagmaradványok és a gépjárművek roncsolódásai alapján, részletes számításokat követően tettek szakértői megállapításokat.

Nem sértette meg az elsőfokú bíróság sem az eljárási szabályokat, sem pedig indokolási kötelezettségét a nem vagyoni kártérítés összegének megállapításánál. Az Alkotmánybíróság 34/1992.(VI.1.) AB határozatában egyértelműen kimondta, hogy a nem vagyoni károk vagyoni mércével megmérhetetlenek, a nem vagyoni károknak pénzbeli egyenértékük lényegében nincsen, így azok szoros értelemben vett megtérítéséről nem is lehet szó. A pénzbeli kártérítésnek a nem vagyoni károknál az a funkciója, hogy az elszenvedett sérelem hozzávetőleges kiegyensúlyozásáról olyan vagyoni szolgáltatás nyújtásával gondoskodjon, amely az elszenvedett sérelemért hozzávetőlegesen egyenértékű, másnemű előnyt nyújt. Nincs tehát az egyes sérülésekhez, sérelmekhez, funkciókárosodásokhoz kapcsolt értékmeghatározás, amely a bíróság számára objektív mércét jelentene a nem vagyoni kártérítés összegének megállapításánál. A bíróságnak mindenkor a sérelmet szenvedett fél egyéni körülményeinek mérlegelésével, a sérelem súlyosságát, tartósságát, annak kihatásait, a sérelmet szenvedett fél életkilátásaira gyakorolt hatását értékelve, az irányadó ár- és értékviszonyok alapulvételével, valamint a más hasonló ügyekben kialakult ítélkezési gyakorlatot is szem előtt tartva kell állást foglalnia abban a kérdésben, hogy a konkrét sérelem hozzávetőleges kiegyenlítéséhez milyen összegű nem vagyoni kártérítés megfizetése szükséges.

A felperes esetében értékelni kellett a domináns csuklóizület mozgásterjedelmének beszűkülését, szorítóerejének meggyengülését, az ezzel összefüggésben jelentkező fájdalomérzetet, a kozmetikai hátrányként értékelhető bőrhegek kialakulását. A nem vagyoni kártérítés összegének meghatározásánál mindazonáltal döntő jelentősége volt a bal here műtéti eltávolítás utáni állapotának, amely a nemzőképesség csökkenését vonta maga után. Olyan megállapítást a másodfokú bíróság álláspontja szerint ugyan nem lehet tenni, hogy a felperes esetében a nemzőképesség gyakorlatilag megszűnt, így családalapításról nem lehet szó, miután az orvossal szemben a termékenyítőképesség megszűnését, hanem annak jelentős meggyengülését véleményezte. Mindez azonban a felperes fiatal életkorára is figyelemmel nagyon komoly hátrány, amely ha nem is zárja ki a családalapítást, de azt mindenképpen jelentős mértékben megnehezíti. Az elsőfokú bíróság által is idézett tanúvallomásokból megállapíthatóan a felperesnek igen súlyos önértékelési zavarai alakultak ki, a korábbi ismerősei részéről történt megszégyenítő kijelentések miatt visszahúzódóvá vált, társas kapcsolatai beszűkültek, párkapcsolatai nehézkessé váltak, amelyek miatt az igazságügyi pszichiáter szakértői vélemény szerint a felperesnél poszttraumás személyiségváltozás, diszharmonikus személyiség alakult ki. Valamennyi körülményt értékelve a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperes a jelenlegi ár- és értékviszonyok mellett 4.000.000 forint nem vagyoni kártérítésre tarthat igényt, ezért a peren kívül megtérített 2.500.000 forint nem vagyoni kártérítést számításba véve további 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest, és ennyiben az elsőfokú bíróság ítéletét -

fellebbezett részében - a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

A másodfokú bíróság döntésével a megítélt 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítés a felperes által peresített összeghez képest nyilvánvalóan eltúlzott nem volt, ezért ebben a tekintetben az alperes a Pp.81.§-ának (2) bekezdése alapján a terhére megállapított marasztalási összegnek megfelelő perköltség megfizetésére köteles. A vagyoni kártérítési igényekre vonatkozó részében azonban a felperes keresete túlnyomó részben alaptalannak bizonyult, így mindezekre figyelemmel az alperest 30.000 forint ügyvédi munkadíj terheli. A felperes által igényelt 10% + ÁFA összegű ügyvédi munkadíjat a másodfokú bíróság az ügy tárgyra is figyelemmel eltúlzottnak találta, ezért azt 5% + ÁFA összegben vette figyelembe a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (R.) 2.§-ának (2) bekezdése alapján. A gépjárműszakértő díját a felperes köteles viselni, míg az orvosszakértő általa előlegezett 65.319 forint szakértői díjának megtérítésére igényt tarthat az alperestől. Mindezek összegezéséeként az alperest terhelő elsőfokú perköltség teljes összege 95.000 forint. A fenti szempontok figyelembevétel kötelesek a felek a per tárgyi költségfeljegyzési jogára figyelemmel le nem rótt kereseti illeték megfizetésére a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet (Kmr.) 13.§-ának (2) bekezdése és 15.§-ának (1) bekezdése alapján.

A felperes fellebbezése 4.530.000 forintot érintő fellebbezése 1.500.000 forint erejéig volt sikeres, ezért a Pp.81.§-ának (1) bekezdése alapján köteles az alperesnek ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget fizetni. Ennek összegét a másodfokú bíróság az R. 3.§-a (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése, valamint 4/A.§-ának (1) bekezdése alapján állapította meg. A fellebbezési eljárási illeték megfizetésére a Kmr.13.§-ának (2) bekezdése alapján kötelesek a felek.

Pécs, 2012. szeptember 13.

dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, dr. Kutasi Tünde s.k. előadó bíró, dr. Döme Attila s.k. bíró